

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

07-05-2024 11:00 - 13:15

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:**Deltagere:**

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen (afbud)
Rasmus Rosendahl Brink Graff
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 20 min. Deltagere: Marie Herborg Krogh og Jacob Nørmølle

Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg og Bjørn Bjorholm

Pkt. 4: Tid: 10 min. Deltagere: Elin Poulsen og Maria Lee

Pkt. 7: Tid: 15 min. Deltagere: Elin Poulsen og Jesper Callesen

Pkt. 8: Tid: 15 min. Deltagere: Signe Hvid Maribo og Jeppe Dalsgård

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 16. april 2024.....	1
Punkt 2: Kommissorier for arbejdet med det vilde problem (TN).....	2
Punkt 3: Kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget (HBL).....	3
Punkt 4: Byrådsindstilling i forhold til beslutningsforslag vedr. StudentWhistle til brug for skoleelever (HBL).....	4
Punkt 5: Forberedelse til Byrådsmødet den 8. maj 2024.....	5
Punkt 6: Evt.....	5

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 16. april 2024

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

16-04-2024 11:00 - 13:15

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:**Deltagere:**

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen
Rasmus Rosendahl Brink Graff
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Holst (afbud)
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 20 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Pkt. 6: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Dalum og Ole Kiil

Pkt. 7: Tid: 10 min. Deltagere: Ingen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024.....	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024.....	1
Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC).....	1
Beslutning for Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC).....	1
Punkt 3: Ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold (SMC).....	1
Beslutning for Punkt 3: Ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold (SMC).....	1
Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024.....	2
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024.....	2
Punkt 5: Evt.....	2
Beslutning for Punkt 5: Evt.....	2

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024

Godkendt.

Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC)

Tid: 20 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Beslutning for Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC)

Gitte Skipper og Mette Søberg deltog i punktet.

Børn og Unge-chef Stefan Møller Christiansen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden drøfter vedlagte statusrapport om den specialiserede læse- og ordblindeindsats med henblik på godkendelse og videresendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde.

Det indstilles:

1. At statusrapporten 2022/23 drøftes med henblik på godkendelse og videre proces.
2. At udkast til forklæde og slides til udvalgsmødet godkendes.

GS redegjorde for sagen.

Rådmanden kvitterede for arbejdet og havde spørgsmål til status på arbejdet med individuelle handleplaner. Dette blev delvist besvaret på mødet, men vil blive afdækket yderligere inden udvalgsmødet.

Beslutning:

Ad 1) Statusrapporten blev godkendt.

Ad 2) Materialerne blev godkendt, med bemærkning om at der i oplægget skal indgå noget om hvad vi kan blive bedre til.

I fremadrettede statusrapporter skal der være opfølgning på arbejdet med individuelle handleplaner.

Punkt 3: Ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold (SMC)

Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Beslutning for Punkt 3: Ordblindeklaser som alternativ til efterskoleophold (SMC)

Gitte Skipper og Mette Søberg deltog i punktet.

Børn og Unge-chef Stefan Møller Christiansen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden drøfter den vedlagte faglige belysning vedr. ordblindeklaser med henblik på godkendelse og videresendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde.

Det indstilles:

1. At vedlagte notat med faglig belysning af ide om ordblindeklaser drøftes med henblik på godkendelse og videre proces.

GS redegjorde for sagen og sagen blev herefter drøftet, herunder:

- De økonomiske forhold.
- Forskellige mulige tilbud, set i lyset af segregeringsgrad.
- KCLs mulighed for at arbejde i læringsmiljøerne.
- Bevæggrunde for at vælge efterskole

Beslutning

Ad 1) Godkendt.

Til rådmandens påklædning til udvalgsmødet skal de økonomiske forhold indgå, herunder eventuelt besparelspotentiale ved konsekvenser for tilskud til efterskoleophold.

Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat fra den 3. april 2024
2. Forslag fra Børn- og Ungebyrådet om bud på en bedre skoledag
3. Udvalgets forberedelse til budget 2025
4. Skriftlige orienteringer
5. Sager på vej
6. Evt.

Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024

Drøftet.

Punkt 5: Evt.

Beslutning for Punkt 5: Evt.

Regnskabsseminar, Regnskab 2023 for byrådet blev drøftet.

Punkt 2: Kommissorier for arbejdet med det vilde problem (TN)

Tid: 20 min. Deltagere: Marie Herborg Krogh og Jacob Nørmølle

Rådmandsmødememo april 2024

25. april 2024

Side 1 af 9

Emne **Kommissorier for det videre arbejde med det vilde problem**
Til Rådmandsmødet

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Direktør Tanja Nyborg har sat sagen på dagsorden med henblik på, at rådmanden drøfter og godkender kommissorier for det videre arbejde med det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel.

I august 2023 vedtog Byrådet byrådsindstillingen vedrørende det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel, herunder en problemforståelse og spor for det videre arbejde:

- Spor 1: De unge mestrer livet
- Spor 2: Unges mentale sundhed og trivsel som et fælles anliggende
- Spor 3: Trivsel i skole og uddannelse

De tre spor giver mulighed for at arbejde i mange forskellige retninger. Der har derfor været behov for at indsnævre og fokusere den videre retning.

Som opfølgning på byrådsbeslutningen har der været afholdt flere involveringsaktiviteter med en bred række af aktører for at udfolde og konkretisere de tre spor og pege i retning af en mission og prøvehandling i det videre arbejde. Derudover har der været politiske temadrøftelser, der har kvalificeret og sat retning for det videre arbejde.

Projektledelsen har på den baggrund udarbejdet udkast til tre kommissorier, der sætter retning for de fokusområder, der skal udvikles prøvehandling indenfor. Kommissorierne er tro mod de input, vi har samlet sammen gennem involveringsaktiviteterne. De tre kommissorier er:

- Livsmestring og handlekraft
- Frirum og fællesskaber
- Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser

For at skabe varig forandring må mange aktører samarbejde og organisere sig om unges mentale sundhed og trivsel i en konstruktion, der rækker ud over kommunen og aktiverer og mobiliserer en større kreds. Det er aktuelt under juridisk afklaring, hvordan dette i praksis bliver muligt. Når dette er afklaret, udarbejdes et kommissorie for konstruktionen 'Fælles om unges mentale sundhed og trivsel'.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Arbejdet med vilde problemer fordrer, at der tænkes nyt i styring og governance gennem mobilisering og samskabelse. Det betyder, at det ikke er muligt at udarbejde en detaljeret plan for det fremadrettede arbejde, da

Børn og Unge

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

Sekretariat-Rådhuset

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 85 84 92

Sag: EMN-2023-008078
Dokumentnummer:
8784190

Sagsbehandler:
Jacob Nørmølle

det skal ske løbende i samarbejde med en række eksterne aktører. De udarbejdede kommissorier skal derfor ses som retningsangivende pejlemærker frem for køreklare handleplaner.

25. april 2024
Side 2 af 9

Der er behov for, at råmmanden forholder sig til retningen for det fremadrettede arbejde skitseret i de tre kommissorier, samt drøfter hvordan vi styrer det.

Det indstilles derfor:

1. At råmmanden tager arbejdet med oprettelsen af "Fælles om unges mentale sundhed og trivsel" - en "fondslignende" struktur til efterretning.
2. At råmmanden i lyset heraf drøfter model for styring og governance af det fremadrettede arbejde
3. At råmmanden drøfter og godkender de tre kommissorier, herunder særligt forholder sig til den organisatoriske forankring af det videre arbejde med "Gentænk udkolingen og overgangen til ungdomsuddannelser"
4. At råmmanden godkender, at projektledelsen allerede nu igangsætter arbejdet med to prøvehandling:
 - a. Ungeforankret kommunikation om hjælp og støtte til unge selv, relateret til Livsmestring og handlekraft.
 - b. Brobygning mellem unge i udkolings/ungdomsuddannelse og unge fra socialfaglige uddannelser, relateret til Frirum og fællesskaber

Der redegøres mere uddybende for de enkelte indstillingspunkter nedenfor.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Ad 1) Om oprettelsen af en fondslignende struktur

Det er i løbet af processen blevet tydeligt, at det besluttede spor 2: "Trivsel som et fælles anliggende" er den overordnede bevægelse, vi ønsker at sætte i gang omkring unges mentale sundhed og trivsel. Direktøren har derfor ønsket, at det bliver undersøgt, hvorvidt det er muligt, at den konkrete udmøntning af spor 2 sker gennem etablering af en "fondslignende" struktur. Oprettelsen af den fondslignende struktur er en prøvehandling i sig selv, der kan fungere som en bestyrelse for noget af arbejdet med det vilde problem, herunder særligt prøvehandling der relaterer sig til kommissorierne Livsmestring og handlekraft samt Fællesskaber og frirum. På den måde kan vi som kommune blive en ligeværdig medspiller, sammen med de unge selv, repræsentanter fra civilsamfund, uddannelsesinstitutioner mv.

Idéen er blevet drøftet i flere fora, og der udtrykkes generelt opbakning hertil. På byrådets temadrøftelse i marts 2024, blev der udelukkende udtrykt opbakning til idéen, og flere byrådsmedlemmer var meget optaget af den organisatoriske nytænkning, som et middel til at sikre bred mobilisering og

ejerskab, og dermed forankring udenfor kommunens organisatoriske rammer.

25. april 2024
Side 3 af 9

Sekretariatet har efterfølgende arbejdet på at få klarlagt hvilke organisatoriske og juridiske muligheder, der er for at oprette den fondslignende struktur, og der er bestilt en juridisk vurdering ved Horten Advokatpartnerselskab. Den juridiske afklaring forventes inden sommerferien, så det efter sommerferien er muligt at arbejde videre med prøvehandlingen.

Da der politisk er givet udtryk for en handletrang og et ønske om fremdrift i arbejdet, vurderes det ikke hensigtsmæssigt at afvente afklaringen, før øvrige prøvehandlinger igangsættes. Derfor indstilles det, at udviklingen af prøvehandlinger fortsætter, og der i arbejdet her og nu besluttes en mere traditionel styringslogik i projektejerskabet. Når der foreligger en afklaring på de organisatoriske muligheder for at lave en fondslignende struktur, kan arbejdet tilpasses hertil. Alternativet er at afvente afklaringen, og dermed vente med at igangsætte prøvehandlinger til efter sommerferien. Dette vil skabe en efterfølgende presset tidsplan og dermed dårligere muligheder for at arbejde med prøvehandlingerne, give tab i forhold til det momentum der opleves i arbejdet lige nu, samt ikke være i overensstemmelse med det politiske ønske om at arbejde med de vilde problemer snart "rammer" borgerne i kommunen.

Ad 2) Om styringen af det kommende arbejde

Hvis det besluttes, at prøvehandlinger kan igangsættes allerede nu, er der behov for at beslutte en model for styring af det kommende arbejde.

Der er fra direktørerne i MSO og MBU et ønske om et tæt samarbejde, og at der skal arbejdes på at etablere en fælles programledelse om unges mentale sundhed og trivsel, der favner både arbejdet med 'Ungepakken' og Det vilde problem. En del af tænkningen i den fondslignende struktur er et svar på dette, men der er behov for stillingtagen til, hvordan samarbejdet mellem MBU og MSO samt inddragelsen af de øvrige magistratsafdelinger, skal tilrettelægges, frem til den fremtidige organisatoriske struktur er på plads:

1. Magistraten besluttede på møde d. 6. februar, at beslutningskompetencen til iværksættelse af konkrete prøvehandlinger ligger hos de ansvarlige rådmænd, medmindre andet er påkrævet, så som konkrete byrådsbeslutninger. En mulig model for styring af de fremtidige prøvehandlinger er derfor, at de nødvendige beslutninger alene træffes af rådmanden for MBU.
2. En anden mulig model for styring er at dele rådmandens beslutningskompetence vedrørende arbejdet med det vilde problem, med rådmanden fra MSO. Dette vil medføre formaliseret og sikret

25. april 2024
Side 4 af 9

inddragelse af MSO, i overensstemmelse med aftalen om fælles programledelse, men vil også medføre en bureaukratisk og administrativ tung arbejdsgang, da beslutninger vedrørende det vilde problem skal faciliteres i sideløbende rådmandsmøder, eller eventuelt ved fælles rådmandsmøder. Øvrige relevante magistratsafdelinger vil blive inddraget i arbejdet med konkrete prøvehandlinger.

3. En tredje mulig model for styring, er en mellemmodel i forhold til de to ovenstående, hvor der samarbejdes om relevante konkrete prøvehandlinger, eventuelt på projektlederniveau. Den overordnede beslutningskompetence vedrørende det vilde problem bevares dermed hos rådmanden for MBU, men det vurderes fra sag til sag, i hvilket omfang øvrige magistratsafdelinger inddrages.

Af hensyn til fremdrift og muligheden for en relativ smidig sagsbehandling, samt behov for samarbejde magistratsafdelingerne imellem, anbefaler chefgruppen og projektledelsen model 3. Der er allerede i dag et tæt samarbejde mellem Ungepakken og Det Vilde Problem. Arbejdet indtil nu matcher mest det beskrevet i model 3.

Ad 3) Om kommissorierne

De tre kommissorier skal ikke ses som konkrete arbejdsplaner, men retninger for, hvordan vi kan indfri missionen om unges mentale sundhed og trivsel. Kommissorierne skal udfoldes i samarbejde med de aktører, der har forandringskraft, og dem, der skal involveres i at skabe nye prøvehandlinger.

Kommissorium: Livsmestring og handlekraft

Kommissoriet er målrettet arbejdet med, at de unge i fremtiden oplever at have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet. Kommissoriet og de prøvehandlinger, der skal udvikles, har et særligt fokus på at styrke kommunikationen om muligheder for hjælp og støtte til de unge og aktører tæt på de unge. Involveringsaktiviteterne har vist, at de unge efterspørger information på de kanaler, de er på og fra andre unge samt fra nære relationer. Det er dette behov, kombineret med et politisk fokus på behovet for at øge kendskab til allerede eksisterende tilbud, der ligger til grund for kommissoriet. Politisk har fokusområdet været drøftet under byrådets behandling af byrådsindstilling om problemforståelse og de tre spor, samt drøftelser i Børn og Unge-udvalget og Sundhed og Omsorgs-udvalget.

Det er her blevet fremhævet, at der i forvejen er mange tilbud målrettet unges muligheder for at håndtere mistrivsel og pres, både i og udenfor kommunalt regi, og at der på den baggrund ikke er så stort behov for at udvikle flere tilbud "på hylderne", men derimod styrke kendskabet til tilbuddene om hjælp og støtte. I udviklingen af prøvehandlinger vil der være en opmærksomhed på at trække på indsigter og anbefalinger fra analysen

vedr. trivselsindsatser på børne- og ungeområdet jf. budgetforlig 2024 samt at sikre kobling til implementeringen af lovkrav om lettilgængelige behandlingstilbud.

25. april 2024
Side 5 af 9

Kommissorium: Fællesskaber og frirum

Kommissoriet har fokus på at skabe brobygning for unge, så de bliver hjulpet ind i de mange mulige fællesskaber, der allerede eksisterer. Det er ambitionen med brobygningen, at den har to ligeværdige målgrupper, som gensidigt får noget ud af brobygningen, og at det er en indsats, der eksisterer på tværs af overgangene i de unges liv. I den prøvehandling, vi ønsker at igangsætte, er det f.eks. unge i udskolingen/på ungdomsuddannelse, der får følgeskab til fællesskaber, mens de studerende får praksisnær læring tæt på og sammen med unge (uddannelse af kommende arbejdsstyrke). Der eksisterer i dag mentorordninger, men flere ordninger er afgrænset til alder og bestemte støttebehov og har ikke ligeværdigheden som grundprincip. Der er behov for en mere systematisk indsats, der eksisterer på tværs af overgangene i de unges liv, og som bygger på ligeværdighed og gensidighed som grundprincip. I udviklingen af prøvehandling vil projektledelsen have fokus på den store snitflade, der er til det arbejde, der foregår i MSO og i Sundhed vedr. ensomhed blandt unge.

Kommissorium: Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser

Kommissoriet adresserer de input, vi har fået i forbindelse med involveringsaktiviteterne og samtalerne med de unge og andre centrale aktører. Særligt udskolingen og valget af ungdomsuddannelse er blevet peget på som institutionelle sammenhænge, der har betydning for unges oplevelse af acceleration og præstation.

Kommissoriet indeholder to spor: ét omhandlende ændringer af folkeskoleloven, og ét vedrørende nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning. Det gælder for begge spor, at der i Børn og Unge allerede arbejdes med handlinger, der har karakter af prøvehandling.

Der er aktuelt politisk fokus på folkeskolen, på frisættelse og på ændringer af folkeskoleloven, så det kan derfor overvejes, om der skal igangsættes flere prøvehandling i regi af det vilde problem her, eller om der i højere grad skal være fokus på at tænke tingene sammen og så følge det arbejde, der allerede forgår.

Det er projektledelsens anbefaling, at "Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser" tænkes tæt sammen med alt det, der i forvejen er i gang, særligt i PUF, så der bygges videre på de indsatser og netværk, der allerede eksisterer i relation til udskoling, erhvervsplaymaker, samarbejde med Uddannelsesråd, Uddannelsesnetværk, Ungdommens Uddannelsesvejledning og meget mere.

I forlængelse heraf anbefales det, at det videre arbejde med "Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser" forankres i PUF med mulighed for, at nogle af midlerne til arbejdet med det vilde problem overføres til PUF til frikøb af ressourcer lokalt samt projektledelse. Der vil være et tæt samarbejde med projektledelsen for det vilde problem, som vil bistå i arbejdet med mobilisering og samskabelse og andre af de metodiske tilgange, der kendetegner arbejdet med det vilde problem. I udviklingen af prøvehandlingerne skal vi bevæge os nysgerrigt mellem det, de unge efterspørger samt det, der giver mening fagligt. Vi skal flette faglighed og fokus på værdi. Den nærmere samarbejdskonstruktion skal dog afklares nærmere efter chefgruppens beslutning. Der er derfor særligt behov for, at chefgruppen forholder sig til, hvordan der skal arbejdes videre med dette kommissorium, samt hvordan snitfladen mellem projektledelsen for det vilde problem og PUF skal være, både i det daglige arbejde og i forhold til, hvordan der følges op på læring og erfaringer og de politiske forventninger til arbejdet.

25. april 2024
Side 6 af 9

Ad 4) Om prøvehandlingerne

Kommissorierne indeholder et forslag om at igangsætte arbejdet med to konkrete prøvehandlingerne nu. Det drejer sig om

- 1) Ungeforankret kommunikation om hjælp og støtte til unge selv relateret til Livsmestring og handlekraft.
- 2) Brobygning mellem unge i udskoling/ungdomsuddannelse og unge fra socialfaglige uddannelser, relateret til Frirum og fællesskaber

Ad 1)

Ungeforankret kommunikation foreslås igangsat nu, da det er et udtalt behov blandt de unge, og fordi der politisk er et ønske om at styrke kommunikationen om allerede eksisterende tilbud om hjælp og støtte til unge. Vi ønsker, at Børn og Unges Kommunikationsafdeling involveres i arbejdet – dels med erfaringer fra tilblivelsen af Socialkompasset, men også med kommunikative kompetencer. Derudover vil der være brug at udvikle prøvehandlingerne sammen med de unge. Her ønsker vi blandt andet at inddrage udskolingsklasser.

Ad 2)

Brobygning mellem unge i udskoling/ungdomsuddannelse og unge fra socialfaglige uddannelser, foreslås igangsat nu, da der allerede er interesse fra flere aktører, blandt andet UngiAarhus, VIA University College, Studenterrådet på AU, Aarhus Universitet og Social Sundhed, for at samarbejde om at udvikle et brobygningskoncept. Fra Børn og Unge vil der være brug for at involvere UngiAarhus, så der er sikres en tæt kobling til mentorindsatsen – ung til ung, og så brobygningskonceptet kommer til at ligge i forlængelse af det, vi allerede gør. Der vil også være brug for, at UngiAarhus kan hjælpe med at skabe kontakt til skoler, der vil være en del af udviklingsarbejdet. Derudover kan der være brug for at involvere medarbejdere til afgrænsede møder/workshops fra Kommunikation

(Frivillighed og Samskabelse) samt Sundhed (de samarbejder, der er i gang i regi af partnerskabet med Ebbefosfonden).

25. april 2024
Side 7 af 9

Udvikling af prøvehandlinger

Det vil være en fast del af det fremtidige arbejde med prøvehandlinger, uanset hvor stor eller lille den er, at arbejdet med prøvehandlingerne indledes med at udarbejde en beskrivelse ud fra en fast skabelon. I hver prøvehandlingsbeskrivelse vil det indgå, hvilke aktører der inddrages i arbejdet, hvordan der er tænkt efterfølgende forankring af prøvehandlingen, samt hvordan der laves erfarings- og læringsopsamling.

Beskrivelserne bidrager til at skabe retning for arbejdet og sikre, at der medtænkes mobilisering og efterfølgende forankring. Derudover skaber beskrivelserne et samlet overblik over prøvehandlingerne. Overblikket forankres hos projektlederen for det vilde problem, der er ansvarlig for løbende opfølgning og status på igangsatte prøvehandlinger. Hensigten er, at sikre fremdrift og læring om det, der er i gang, og om vi lykkes med at skabe de ønskede forandringer. Prøvehandlinger vil blive justeret med afsæt i læringsopsamlingerne.

Midler afsat til prøvehandlinger vil blive brugt lokalt. Princippet for lokal deltagelse i prøvehandlinger vil være gennem mobilisering, hvor frivillig deltagelse er for dem, der vil og kan være med.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Arbejdet med det vilde problem er finansieret af tværgående innovationsmidler, som er udmøntet af direktørgruppen i 2022-2024 samt af byrådet i forbindelse med Budget2024. Nogle af de midler, der i perioden er udmøntet af direktørgruppen, er udmøntet til arbejdet med tværgående og lokal innovation. I Børn og Unge har vi valgt at tænke arbejdet med det vilde problem, innovation og Aarhuskompasset sammen, og alle udgifter relateret hertil finansieres derfor af de udlagte midler med en opmærksomhed på, at nogle er specifikt bundet til arbejdet med det vilde problem.

Midlerne er indtil nu anvendt til projektledelse, involverings- og mobiliseringsaktiviteter samt tidsbegrænsede deltidsansættelser af studentermedhjælpere og medarbejdere med særlige kompetencer indenfor procesdesign og designtænkning mv.

Når vi begynder at igangsætte prøvehandlinger, vil der blive brug for finansiering hertil. Da vi ikke ved, hvilke konkrete prøvehandlinger, der sættes i gang, kender vi endnu ikke de specifikke udgifter.

Som det ser ud nu, udmøntes der ikke yderligere tværgående innovationsmidler, og det videre arbejde i de kommende år, skal således finansieres af de eksisterende midler.

Eksisterende midler til det vilde problem i Børn og Unge:

Overført R2023	2,87 mio. kr.
Udmøntet i 2024	1,25 mio. kr.
I alt	4,12 mio. kr.

25. april 2024
Side 8 af 9

Forslag til disponering af midlerne:	2024	2025	2026	
Projektledelse	750.000	750.000	300.000	
Projektassistance, inkl. sekretariatsbetjening af "fondslignende struktur"	250.000	175.000	100.000	
Workshops og inddragelsesaktiviteter, inkl. materialer og forplejning	125.000	125.000	25.000	
Advokatbistand "fondslignende struktur"	150.000			
Prøvehandlinger, frikøb i andre kontorer og lokalt samt initialinvestering i "fondslignende struktur" *	625.000	700.000	100.000	
I alt	1.900.000	1.750.000	525.000	4.175.000

* Fordelingen kan ændre sig i takt med, at den videre proces bliver mere konkret

Det forventes ikke, at arbejdet med det vilde problem vil medføre øvrige direkte udgifter for MBU. Arbejdet med de konkrete prøvehandlinger kan dog medføre et træk på medarbejderressourcer i relevante kontorer.

Herudover er ideen, at den fondslignende skal bidrage til at rejse midler og tilvejebringe de ressourcer, der skal til, for at vi kan realisere prøvehandlinger og initiativer mod mistrivsel.

5. Videre proces og kommunikation

Efter rådmandsmødet vil projektledelsen følge op på beslutningerne.

Magistraten vedtog d. 6/2 en rammebeslutning for den videre politiske proces for arbejdet med de vilde problemer i 2024. Heri fremgår det:

- at processen skal give input til Budget 2025.
- at magistraten som følgegruppe skal give uformel sparring op arbejdet med de vilde problemer løbende i 2024.
- at der skal afholdes en temadrøftelse i Magistraten i januar 25

Derudover lægges der grundlæggende op til, at politikerne skal kunne komme tættere på arbejdet med de vilde problemer, frem for at de vilde problemer "kommer på besøg" i de klassiske mødefora.

I det kommende arbejde skal vi derfor forholde os til, hvordan magistraten og de øvrige byrådspolitikere inddrages meningsfyldt. Derudover er der en særskilt opgave i, hvordan processen skal give inputs til Budget2025. Én mulighed hér kunne være oprettelsen af en fondslignende struktur, eventuel med startkapital. En anden mulighed kunne være arbejdet med et styrket elevdemokrati.

25. april 2024
Side 9 af 9

Det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel

19. marts 2024
Side 1 af 2

Byrådet besluttede med budget 2023 at arbejde med Unges mentale sundhed og trivsel som et af de seks vilde problemer. I august 2023 vedtog Byrådet byrådsindstillingen vedr. det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel, herunder den nuværende problemforståelse af det vilde problem, samt at der udvikles prøvehandling indendfor de tre spor:

- Spor 1: De unge mestrer livet
- Spor 2: Unges mentale sundhed og trivsel som et fælles anliggende
- Spor 3: Trivsel i skole og uddannelse

Som opfølgning på byrådsbeslutningen har der været afholdt en række involveringsaktiviteter med en bred række af aktører for at udfolde og konkretisere de tre spor og pege i retning af missioner og konturer af prøvehandling i det videre arbejde. Mere end 200 aktører har været involveret – unge selv og andre vigtige aktører, der har betydning for unges trivsel. Derudover har der været politiske temadrøftelser, der har kvalificeret og sat retning for det videre arbejde. I arbejdet har der desuden været stort fokus på at sikre sammenhæng til de initiativer, der er målrettet at styrke og fremme unges mentale sundhed og trivsel, herunder særligt Ungepakken, hvor der er afsat 5 mio. kroner årligt fra 2023-2025 til initiativer målrettet ungetrivsel.

Retning for det videre arbejde

Vores mission er, at alle unge i fremtiden trives, og vi er fælles om unges mentale sundhed og trivsel. De unge vil opleve at blive hørt og set som dem, de er. De unge vil i fremtiden have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet. Det er blevet nemt at snakke med venner og familie om behovet for hjælp og støtte, og de unge oplever at få hurtig hjælp, fordi de ved, hvor hjælpen og støtten er. Alle unge er en del af positive fællesskaber, hvor de mødes med andre unge om et fælles tredje. I fremtiden er skole- og uddannelsessystemet designet, så det fremmer trivsel for alle unge.

Arbejdet med de vilde problemer kalder på forskellige løsninger, og at vi skal sætte ind på flere niveauer på samme tid. Med afsæt i involverings- og mobiliseringsarbejdet er der tre fokusområder, der skal laves prøvehandling indendfor, og som der er udviklet kommissorier for:

- Livsmestring og handlekraft
- Frirum og fællesskaber
- Gentænk udkolingen og overgangen til ungdomsuddannelser

De tre kommissorier er ikke konkrete arbejdsplaner, men retninger for, hvordan vi kan indfri missionen om at være fælles unges mentale sundhed

Børn og Unge

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

Sekretariat-Rådhuset

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 87 29 30

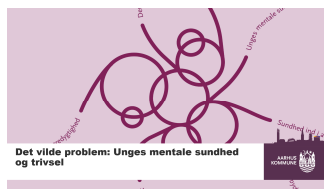
Sagsbehandler:
Marie Herborg Krogh
Jacob Nørmølle

og trivsel. Missionen og kommissorierne skal udfoldes i samarbejde med de aktører, der har forandringskraft, og dem, der skal involveres i at skabe nye prøvehandlinger. I udviklingen af prøvehandlinger skal vi bevæge os nysgerrigt mellem det, de unge efterspørger samt det, der giver mening fagligt. Vi skal flette faglighed og fokus på værdi.

19. marts 2024
Side 2 af 2

For at skabe varig forandring må mange aktører samarbejde og organisere sig om unges mentale sundhed og trivsel i en konstruktion, der rækker ud over kommunen og aktiverer og mobiliserer en større forandringskraft i vores by og nationalt. Det er aktuelt under juridisk afklaring, hvordan dette i praksis bliver muligt. Når dette er afklaret, udarbejdes et kommissorie for konstruktionen 'Fælles om unges mentale sundhed og trivsel', som skal bestå af de unge selv, repræsentanter fra civilsamfund, uddannelsesinstitutioner, virksomheder, ngo'er, regionale fora mv, som får en afgørende rolle i beslutningerne om, hvad der skal prøves af og arbejdes med for at modvirke tendensen med stigende mistrivsel blandt unge i Aarhus.

AARHUS
KOMMUNE

Fokusområde: Livsmestring & handlekraft

Baggrund, formål og afgrænsning

Baggrunden er, at de unge efterspørger viden og redskaber til at klare sig igennem svære perioder. De vil gerne nedbryde tabuer og mindske præstationspres og efterspørger information om hjælp og støtte på de kanaler, de er på og fra andre unge. Derudover ønsker mange unge hjælp, støtte og nærvær fra andre i de nære omgivelser (forældre, venner og andet netværk). Omvendt ved de nærmeste ikke altid, hvordan de hjælper bedst.

Formålet med fokusområdet er sikre, at unge oplever at have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet ved at styrke kommunikationen om hjælpe- og støttemuligheder til unge selv, forældre, andre nære omgivelser og den praktiserende læge. Det er vigtigt, at de unge selv og relationer tæt på kender til hjælpe- og støttemuligheder.

Afgrænsning

Målgruppen er unge mellem 15-25 år. Indenfor denne målgruppe vil der være brug for at målrette kommunikationsindsatsen yderligere. Strategien er vidensopbygning hos de unge gennem differentieret kommunikation.

Mål og succeskriterier

Målene for den forandring, vi ønsker at lykkes med, er:

- De unge ved, hvor de kan få hjælp og støtte og oplever, at de har redskaber til at håndtere svære perioder i ungdomslivet.
- De unge ved, hvordan de kan hjælpe venner, der oplever en svær periode i deres liv.
- Forældre ved, hvordan de kan hjælpe unge, der oplever en svær periode i deres liv.
- De unge guides videre til relevant hjælp og støtte, når de har søgt hjælp hos deres praktiserende læge.

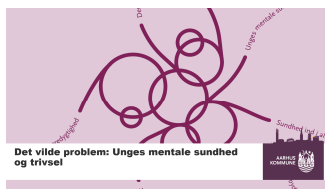
For at lykkes er der brug for, at der udvikles prøvehandlinger indenfor:

- Ungeforankret kommunikation om hjælp og støtte til unge selv
 - Når de unge møder personlige fortællinger fra unge, som selv har gjort deres erfaringer med svære perioder i ungdomslivet, gør det kommunikationen relaterbar og er med til at aftabusere at spørge om hjælp.
- Kommunikation til forældre og andre nære relationer om muligheder for hjælp & støtte til unge
 - Der er brug for at opbygge viden og kendskab til eksisterende hjælpe- og støttemuligheder til unge blandt forældre og andre nære relationer.
- Styrket samarbejde med praktiserende om hjælp og støtte til unge
 - Mange unge fortæller, at de opsøger deres praktiserende læge, men siger også, at de kan føle sig misforstået og afvist, når de søger hjælpen her. På den anden side oplever flere praktiserende læger, at de ofte bliver døren, de unge kommer ind ad, men at hjælpen måske skal findes et andet sted end hos lægen – fx relationer, uddannelse, fællesskaber mv.

Aktiviteter og opgaver

Ungeforankret kommunikation

Det bliver en del af opgaven at skabe kommunikationsindsatsen sammen med de unge, og finde svarene sammen med dem og andre aktører tæt på de unge. I udviklingen af

**AARHUS
KOMMUNE**

konceptet, skal der være blik for efterfølgende forankring, så der er mulighed for et bæredygtigt koncept.

Der vil være brug for at:

- Styrke kommunikationsindsats på ungedrevne kommunikationskanaler, fx gennem nyhedsmedier og sociale medier.
- Udvikle et koncept, faciliteret af unge, som tager ud på skoler og uddannelsesinstitutioner og inddrager unge i talks/workshops/foredrag/pop-up tilbud etc., som giver viden om mistrivsel og skaber dialog mellem de unge selv.
- Fremme mobiliseringen af unge f.eks. ungeambassadørkorps, der kan tage med rundt på skoler/uddannelser. Dette kan ses i forlængelse af Ungepanelet, der er oprettet i forbindelse med Ungefrirum Aarhus og frirumspuljen.

Kommunikation til forældre og andre nære relationer

Der vil være brug for at:

- Styrke kommunikationsindsats målrettet forældre og nære relationer f.eks. webinarer, talks, kampagner i det offentlige rum.
- Lave forløb målrettet forældre i udskoling og opstart på ungdomsuddannelse om vigtige emner i ungdomslivet.

Styrket samarbejde med praktiserende læge

Der vil være brug for at

- Undersøge, hvordan vi kan styrke kontaktpunktet hos den praktiserende læge, når unge i begyndende mistrivsel søger hjælp.

Arbejdets organisering

Projektet organiseres ved, at der igangsættes arbejdsplaner omhandlende hvert fokusområde.

Forskellige organiseringsmuligheder:

Model 1:

Programvejledelse er ved rådmænd Thomas Medom og rådmænd Christian Budde. Programledelsen af arbejdsplanerne ledes af hhv. projektleder for det vilde problem og programleder for Ungepakken. Der vil være en tovholder for hver arbejdsplan og dertilhørende arbejdsgrupper.

Model 2:

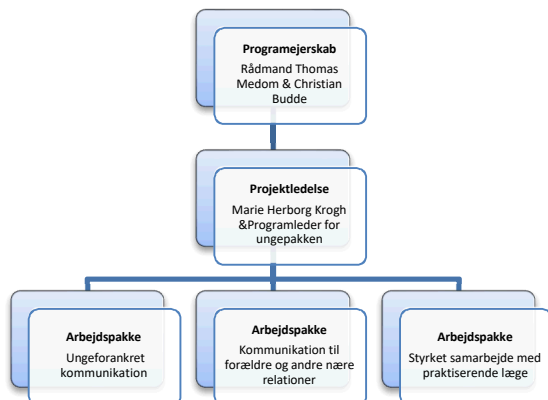
Programvejledelse er ved rådmænd Thomas Medom. Projektleder for det vilde problem sikrer fremdrift med arbejdet med at lave prøvehandlinger i hver arbejdsplan. Hver arbejdsplan har en tovholder og dertilhørende arbejdsgruppe

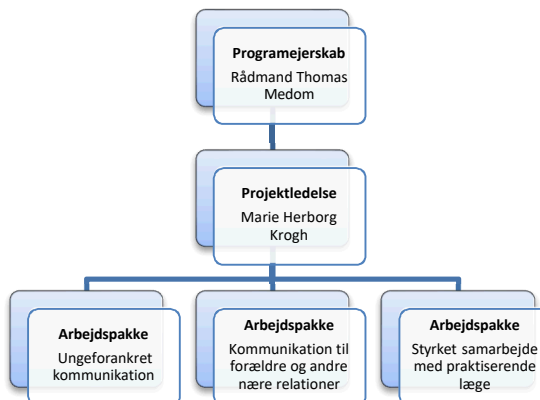
AARHUS
KOMMUNE

Model 1:

Model 2:

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Relevante aktører

- Unge, elevråd, Børn og Ungebyrådet, forældre, lærere, AKT-og inklusionsvejledere, UngiAarhus, studievejledere, UU-vejledere, faglige organisationer, frivillige foreninger, Borgerservice mfl.

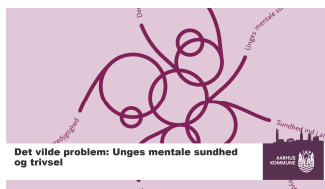
Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser:

- [Aarhus Ung](#)
- [Socialkompas.dk](#)
- [Social Space](#)
- [Forside - SEIN \(seinmag.dk\)](#)
- [GENLYD - Bliv en del af et fællesskab \(genlydaarhus.dk\)](#)
- Anbefalinger fra analysen vedr. trivselsindsatser på børne- og ungeområdet jf. budgetforlig 2024
- Lovkrav om lettilgængelige behandlingstilbud.

Proces og Tidsplan

Arbejdsplan 1, Ungeforankret kommunikation, igangsættes i april med nedenstående procesplan:

- April 2024-juli 2024
 - Udforskning af ungemålgruppens behov, herunder også behov i kontaktpunktet med den praktiserende læge.
 - Udvikling og test af prototyper blandt unge, som gør os klogere på, hvordan kommunikation af eksisterende tilbud om hjælp og støtte kan målrettes unge.
 - Afdække eksisterende anledninger i de unges hverdag, hvor trivselsdialogen og viden om hjælp og støtte kan implementeres.
 - Fortsat mobilisering af unge fx gennem Ungepanelet/Frirumspanelet
- August -december 2024

AARHUS
KOMMUNE

- Prøvehandlinger igangsættes.
- Primo 2025
 - Læringsopsamling

Arbejdspakke 2, Kommunikation til forældre mv, igangsættes ultimo 2024 og indledes med udforskning af behov blandt forældregruppen og udvikling og test af prototyper, som gør os klogere på kommunikation af hjælpe og støtte

Arbejdspakke 3, Samarbejde med praktiserende læge, igangsættes ultimo 2024 og indledes med møder med Kommunalt lægefagligt udvalg (KLU) om problemstillingen og afsøgning af mulige samarbejder. Derudover vil research lavet i forbindelse med arbejdsplanen 1 blive inddraget med henblik på at kunne udvikle en indsats, der guider unge godt videre til relevant hjælp og støtte, hvis de har opsøgt den praktiserende læge.

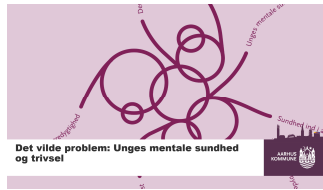
Økonomi/ressourcer

Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser relateret til udvikling af arbejdsplanerne. Nogle udgifter vil f.eks. være udvikling af nye kommunikationsindsatser i form af medarbejderressourcer,

Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandlinger og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.

Evaluering og opfølgning

De tre arbejdsplaner afsluttes med en læringsopsamling på de igangsatte prøvehandlinger. Disse danner grundlag for en samlet opfølgning på de tre fokusområder samt en drøftelse af, hvad der skal iværksættes som længerevarende kommunikationsindsatser.

AARHUS
KOMMUNE

Fokusområde: Frirum og fællesskaber

Baggrund, formål og afgrænsning

Baggrund:

De unge lægger vægt på betydningen af positive fællesskaber, hvor man gør noget aktivt og noget meningsfuldt sammen med andre. De efterspørger præstationsfrie (og fysiske) fællesskaber, hvor man kan være, den man er. Mange unge lægger vægt på betydningen af, at fællesskaberne er faciliterede – at der er nogen, der tager hånd om, at de opstår, og at man som ung kan finde vej ind i et fællesskab.

Der findes i dag mange mulige fællesskaber og tilbud til de unge. Der er også flere mentorordninger, der har til formål at støtte de unge.

Desværre oplever flere unge, at det kan være svært at finde vej ind i et fællesskab, særligt når man står i et skifte/overgang til noget andet fx mellem grundskole og ungdomsuddannelse, mellem ungdomsuddannelse og sabbatår, fra sabbatår til uddannelse, fra uddannelse til arbejdsmarked osv. Flere unge efterspørger at spejle sig i relevant livserfaring i de fællesskaber, de indgår i.

Formål

Formålet er at sikre, at alle unge oplever at være en del af positive fællesskaber, hvor de mødes med andre unge om et fælles tredje. Det ønsker vi at arbejde med gennem en ligeværdig og systematisk brobygning mellem unge. Det er ambitionen med brobygningen, at den har to ligeværdige målgrupper, som gensidigt får noget ud af brobygningen, og at det er en indsats, der eksisterer på tværs af overgangene i de unges liv. Ved at blive hjulpet ind i fællesskaber gennem brobygninger, vil de unge føle en mindre grad af ensomhed og udsathed, særligt i overgangene i livssituationer.

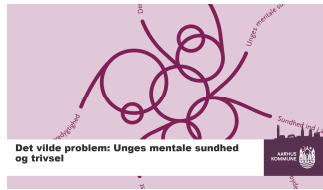
Mål og succeskriterier

Der skal udvikles prøvehandlinger, der fremmer unges deltagelsesmuligheder i frirum og fællesskaber gennem brobygning til fællesskaber.

Den første prøvehandling ønsker vi at målrette til unge, der viser begyndende tegn på mistrivsel i udskolingen, i overgangen til ungdomsuddannelsen eller på ungdomsuddannelsen, og som har lyst til og mod på at blive koblet med en ung, der er under socialfaglig uddannelse, f.eks. pædagog-, lærer-, socialrådgiver- og psykologiuddannelsen. Ligeværdigheden består her af i, at den ene gruppe får støtte og følgeskab til fællesskaber, mens de studerende får praksisnær og studierelevant erfaring.

Målene for den forandring, vi ønsker at lykkes med, er:

- At unge i begyndende mistrivsel bliver hjulpet og støttet til at blive en del af frirum og fællesskaber.
- At unge under f.eks. socialfaglig uddannelse får praksisnær og studierelevant erfaring tæt på og sammen med unge i udskolingen og i overgangen til ungdomsuddannelser.
- At bidrage med læring om, hvordan kommune og civilsamfund kan samarbejde, samt hvilke fordele og barrierer, vi oplever i samarbejdet.

**AARHUS
KOMMUNE**

Aktiviteter og opgaver

Der er lige nu dialog med UngiAarhus, der driver Mentorordning for unge fra 6. -10. klasse, konsulenter fra Frivillighed og Samskabelse i MBU samt med den landsdækkende NGO SocialSundhed. Aarhus Kommune har allerede en samarbejdsaftale med SocialSundhed om brobygning til foreningslivet. Aftalen er rettet mod borgere med ekstra behov for støtte og som har en tilknytning til kommunale forløb. Derudover har SocialSundhed gang i mange relevante samarbejder med hhv. Aalborg Kommune og Socialstyrelsen om indsatser på ungeområdet. Der er ligeledes interesse fra VIA University College og Aarhus Universitet til en eventuel prøvehandling, fordi prøvehandlingen også kan adressere det vigende optag på de social- og sundhedsfaglige professionsuddannelser (fremtidens arbejdsstyrke), det stigende frafald undervejs, og det virkelighedsskok mange unge oplever, når de lander i deres første job.

På baggrund af den igangværende dialog, skal der udvikles et brobygningskoncept.

Arbejdets organisering

Forskellige organiseringsmuligheder:

Model 1:

Programejerskab er ved rådmænd Thomas Medom og rådmænd Christian Budde. Programledelsen af arbejdsplanerne ledes af hhv. projektleder for det vilde problem og programleder for Ungepakken. Der vil være en tovholder for hver arbejdsplan og dertilhørende arbejdsgrupper.

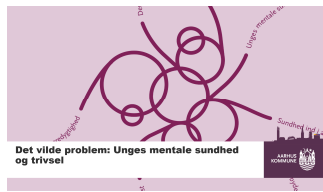
Model 2: Programejerskab er ved rådmænd Thomas Medom. Arbejdet med prøvehandlingen organiseres ved en arbejdsplan under ledelse af projektlederen af det vilde problem om Unge Mentale Sundhed og Trivsel.

Model 1:

Model 2:

**AARHUS
KOMMUNE**

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Aktører

- UngiAarhus, Mentorordning
- Relevante ressourcepersoner der hvor de unge er: forældre, AKT-lærere på skolerne, klasselæreren, UU-vejledere, studievejledere på ungdomsuddannelser, sundhedsplejersker mv.
- SocialSundhed
- VIA
- AU
- Studenterrådet AU

Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser

- SocialSundhed
- UngiAarhus' Mentorordning
- RedBarnet Ungdom – Barnets ven
- HF Fundamentet

Proces og Tidsplan

April – august 2024:

- Udvikling af et brobygningskoncept mellem unge, der har brug for ekstra støtte i en periode af deres liv, og studerende fra relevante uddannelser, der fx kunne fokusere på kortere eller længerevarende følgeskab med unge til fællesskaber samt råd og vejledning til unge om muligheder for hjælp og støtte. I udviklingen af konceptet, skal der være blik for efterfølgende forankring, så der er mulighed for et bæredygtigt koncept.
- Undersøge eksisterende anledninger i de unges hverdag, hvor brobygningskonceptet kunne blive bragt i spil f.eks. AKT-lærere på skolerne, klasselæreren, forældre, UU-vejledere, studievejledere på ungdomsuddannelser, mv.

September 2024:

- Afprøvning af brobygningskoncept

Januar 2025:

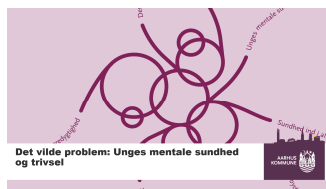
- Læringsopsamling og skaleringsmuligheder.

Økonomi/ressourcer

Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser relateret til 'Frirum og fællesskaber'. Der vil være økonomiske udgifter forbundet til fx udvikling brobygningskoncept og afprøvning. Andre omkostninger vil relatere sig til medarbejderressourcer.

Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandlinger og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.

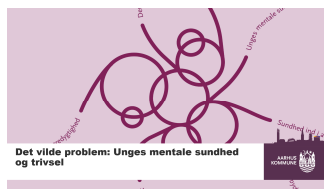
Evaluering og opfølgning

AARHUS
KOMMUNE

I primo 2025 vil der være læringsopsamling samt efterfølgende en drøftelse af skaleringsmuligheder. Prøvehandlingen kan give læring, der kan bringes i spil ift. brobygning i andre overgange fx fra uddannelse til jobstart.

AARHUS
KOMMUNE

Fokusområde: Gentænk udskolingen og overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser

Baggrund og afgrænsning

Baggrund:

I samtaler med unge og fra forskning giver flere unge udtryk for, at det særligt er pres relateret til uddannelse, der påvirker deres trivsel negativt. Karakterpres, høje forventninger til præstation, italesættelse af fremtidsvalg, forventningen om at komme hurtigt igennem med et nyttigt mål for øje og ingen plads til pauser. Flere unge peger på, at der i takt med, at de bliver ældre, bliver mindre fokus på trivsel i uddannelse og mere fokus på faglige krav.

Formål

Formålet med 'Gentænk udskolingen og overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser' er at styrke trivsel, erfaringsdannelse og livsmestring i udskolingen og i overgangen til ungdomsuddannelse.

Mål og succeskriterier

Arbejdet vil gå på to ben: Interessevaretagelse nationalt for at fremme strukturer, som mindsker præstation og acceleration samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning.

Mål

- De unge oplever, at trivsel og faglighed går hånd i hånd i udskoling og ungdomsuddannelse.
- De unge oplever, at karakterer følges op med af feedback.
- De unge oplever, at de har indflydelse og medbestemmelse ift. deres skoledag.
- De unge oplever, at de får indsigt og udsyn til arbejdsliv og fællesskaber.
- De unge oplever, at alle uddannelsesvalg er lige rigtige.
- De unge oplever at blive støttet i at træffe fremtidsvalg.

Aktiviteter og opgaver

Interessevaretagelse nationalt for at mindske præstation og acceleration i skole- og uddannelsessystemet (er allerede i gang)

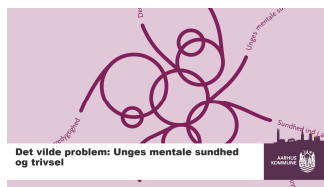
I dette spor arbejdes der videre med de tiltag, der allerede politisk er sat i gang i Aarhus Kommune, og der skal findes folkeskoler, der har lyst til at udfordre rammerne i folkeskolelovgivningen:

- Prøveformer og prøvetryk
- Frisættelse
- En fleksibel skole

Nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning:

I dette spor er der brug for at udforske lokalt, hvordan der kan arbejdes med:

- Nye former for feedback med fokus på mundtlig overlevering og dialog om udvikling
- Styrket samarbejde mellem erhvervsliv og skolen
- Elevindflydelse og medbestemmelse
- Styrkelse af elevernes personlige kompetencer
- Vejledning til unge om uddannelsesvalg
 - o mere vejledning om uddannelsesvalg og hjælp til at træffe fremtidsvalg

AARHUS
KOMMUNE

- bedre og bredere indsigt i, hvordan et arbejdsliv kan se ud. Fx flere besøg ud af huset, afprøvning af jobs, flere praktikker mv.
- Tid og nærvær fra voksne til dialog om fremtidsvalg og beslutninger

Arbejdets organisering

Der er allerede flere aktiviteter i gang, både i forhold til interessevaretagelse nationalt samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning. Stillingtagen til arbejdets organisering afventer, at disse processer er længere i forløbet. Dermed er der mulighed for at lave en organisering, der er mest mulig afstemt med det aktuelle behov og de aktuelle forhold.

I arbejdet er det vigtigt at involvere de unge selv, lærere og andre relevante aktører i at udforske og afprøve, hvordan vi kan styrke trivsel, erfaringsdannelse og livsmestring i udskolingen og i overgangen til ungdomsuddannelse. I udviklingen af prøvehandlinger skal vi bevæge os nysgerrigt mellem det, de unge efterspørger samt det, der giver mening fagligt. Vi skal flette faglighed og fokus på værdi.

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Aktører:

- Unge i udskolingen, forældre, erhvervs- og kultur- og fritidsliv
- Lokale elevråd, Børn og Unge-byrådet, Senaterne
- Lærere, ledelse på folkeskoler
- UngiAarhus
- PUF

Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser

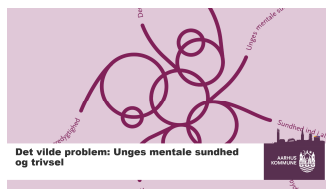
- Den nye skole i Gellerup
- Opfølgende samtaler i udskolingen
- Trivselssamtaler på udvalgte ungdomsuddannelser
- Ebbefos fonden og trivselsprojekter
- Oplæg/temamøder målrettet forældre og de unge selv
- Kommunal 10. klasse (Vestergård10, Future10 – TECH, Eud10)
- Udsyn mod arbejdsliv
- Erhvervsplaymaker-indsatsen
- HPX – En attraktiv og praksisfaglig ungdomsuddannelse
- Folkeskoleudspil
- Trivselskommissionen
- Samspil

Proces og Tidsplan

Der er allerede flere aktiviteter i gang, både i forhold til Interessevaretagelse nationalt samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning.

Stillingtagen til igangsættelse afventer, at disse processer er længere i forløbet.

Økonomi/ressourcer

AARHUS
KOMMUNE

Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser.

Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandling og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge ekstern finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.

Evaluering og opfølgning

Der vil blive taget stilling til evaluering og opfølgning, når det er afklaret, hvornår der kan igangsættes prøvehandling.

Punkt 3: Kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg og Bjørn Bjorholm

19. april 2024

Side 1 af 4

Beslutningsmemo

Emne **Kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget**
Til Rådmandsmøde den 30. april 2024

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden med henblik på drøftelse og stillingtagen til kadence og form for præsentation af kvalitetsdata for Børn og Unge-udvalget. Memoet er udarbejdet af PUF og HR og Organisation (Analyseenheden).

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

I den skriftlige orientering til udvalget om besparelser i fællesfunktionerne (på udvalgsrådet den 10. januar) blev udvalget bl.a. orienteret om:

- Kobling af Kvalitetsrapport og tilsyn 0-6 år, så den politiske opfølgning på det uvildige tilsyn i dagtilbud kobles med den lovpligtige politiske drøftelse af kvaliteten i dagtilbud, hvor Børn og Unge-udvalget fortsat vil have drøftelser af kvaliteten på dagtilbudsområdet hvert andet år.
- Ophør af en bydækkende kvalitetsrapport 6-18 år som en konsekvens af, at kravet om kvalitetsrapporter er bortfaldet i folkeskoleloven og erstattet af krav om skoleudviklingssamtaler. Jf. orienteringen til udvalget arbejdes på en mere enkel, løbende fremlæggelse af aktuelle børnedata til Børn og Unge-udvalget, således at der fortsat sikres relevant viden om kvaliteten af tilbuddene til det politiske niveau.

Sagsbehandler:
Bjørn Bjorholm
Jens Møller Hald

Chefteamet har i den forbindelse på flere møder drøftet modeller for, hvordan der på en ubureaukratisk måde kan udarbejdes løbende orienteringer om relevante data til udvalget i en meningsfuld kadence.

Chefteamet foreslår således, at Børn og Unge-udvalget skriftligt orienteres om aktuelle data, der har national og/eller særskilt politisk bevågenhed, og at der afholdes kvalitetsdrøftelser på henholdsvis dagtilbud-, UngiAarhus-, og skoleområdet hvert andet år med afsæt i et enkelt dataoverblik. Der tages afsæt i vedlagte forslag til årshjul for præsentation af kvalitetsdata for chefteam, rådmand og udvalg.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden drøfter og tager stilling til:

19. april 2024
Side 2 af 4

1. At der afholdes kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget:
 - I ulige år på dagtilbudsområdet og UngiAarhus fra 2025.
 - I lige år på skoleområdet fra 2026.
2. At Børn og Unge-udvalget løbende skriftligt orienteres om relevante data med afsæt i vedlagte oversigt med forslag til årshjul.
3. At der tages stilling til, om/hvordan Børn og Unge-udvalget orienteres.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Ad indstillingspunkt 1:

Det foreslås således, at der gennemføres kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget hvert andet år på henholdsvis dagtilbuds-, UngiAarhus-, og skoleområdet. Kvalitetsdrøftelsen tager udgangspunkt i et kort dataoverblik med afrapportering af udvalgte kondenserede data, som udfoldes mundtligt ved en præsentation for Børn og Unge-udvalget.

Kvalitetsdrøftelsen bygger bl.a. på faglige opsamlinger fra Børn og Ungechefernes sparringsmøder, lærings- og skoleudviklingsamtaler, nedslag på relevante data, datamønstre og -historik i forhold til tematikker, som særligt fylder, og som kan belyses ved hjælp af flere datakilder. Systematikken i årshjulet for ledersparring mv. skal medvirke til at bære viden fra lokale ledere tæt på praksis op gennem ledelseskæden og til Børn og Unge-udvalget.

Der skal være en fælles koordineret linje i formen på tværs af kvalitetsdrøftelserne i et 0-18-års perspektiv, som dog tager hensyn til de forskellige sektorområders faglige egenart og lovgrundlag mv.

Idet lovgivningen foreskriver en politisk drøftelse af kvaliteten på dagtilbudsområdet hvert andet år, og den seneste drøftelse var i 2023, foreslås det at fastholde kadencen på dagtilbudsområdet således, at den nye tilgang til kvalitetsdrøftelser i Børn og Unge-udvalget starter med dagtilbudsområdet i 2025. Kadencen for tilsynet er planlagt efter den politiske drøftelse i foråret ulige år med henblik på at kunne formidle data for tilsynet i alle kommunens dagtilbud.

På den baggrund foreslås det, at kvalitetsdrøftelsernes to-årige kadence tilrettelægges, så der startes med dagtilbudsområdet i foråret (marts) 2025, hvorefter følger UngiAarhus i efteråret (okt./nov.) 2025 og skoleområdet i foråret (marts) 2026. Med denne kadence vil der løbende være et halvt til et helt år mellem hver kvalitetsdrøftelse.

19. april 2024
Side 3 af 4

Ad indstillingspunkt 2:

I vedlagte bilag findes et forslag til årshjul for præsentation af kvalitetsdata for chefteam, rådmand og Børn og Unge-udvalget. Som det fremgår af oversigten, foreslås det, at kvalitetsdata til udvalget i udgangspunktet fremlægges som korte skriftlige orienteringer. På de forudgående rådmandsmøder tages konkret stilling til hvilke data, det vil være relevant at præsentere for udvalget – det vil forventeligt være data på overbliksniveau.

Med forslaget vil der være en systematik i, at de samme data drøftes i ledersparringen i ledelseskæden og efterfølgende fremlægges i overordnet form for Børn og Unge-udvalget på nogenlunde samme tid.

Det kan samtidig give mere konsistens i forhold til de nuværende særskilte afrapporteringer af data til Børn og Unge-udvalget, hvor der er en praksis for afrapportering på visse centrale dataområder (fx resultater i den nationale trivselsmåling), men langt fra på alle (fx ikke på sprogvurderinger, karakterer, overgangsfrekvens til ungdomsuddannelse eller elevfravær).

I oversigten er det markeret hvilke data, der allerede bliver præsenteret, og hvilke data, der fremover foreslås præsenteret med hensyn til relevans og harmonisering af fremlagte data. De foreslåede nye tilføjede dataområder til udvalget omfatter: Overgang til ungdomsuddannelse, resultater fra nationale overgangstest, sprogvurderinger i dagtilbud, personalenormering, elevfravær og afgangsprøver.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der må påregnes et ressourcetræk i fagkontorerne i forhold til datafremstilling og sagsforberedelse.

5. Videre proces og kommunikation

I det nedenstående er et forslag til ansvarligt kontor for de enkelte (skriftlige) præsentationer af data for chefteam, rådmand og udvalg:

HR og Organisation

- APV
- Sygefravær
- Personalenormering
- Forældretilfredshed dagtilbud og skole

PPR

- Fravær (evt. med bidrag fra Analyseenheden i HR og Organisation samt PUF)

Pædagogik, Undervisning og Fritid (evt. med bidrag fra Analyseenheden i HR og Organisation)

19. april 2024
Side 4 af 4

- Sprogvurdering dagtilbud
- Tilsyn dagtilbud
- Skolebegynderscreening og klassedannelse
- Elevfravær
- Nationale overgangstest
- Afgangsprøver
- Ungdomsuddannelse
- Kvalitetsdrøftelse dagtilbud
- Kvalitetsdrøftelse skole
- Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus

Sundhed

- National trivselsmåling (evt. med bidrag fra Analyseenheden i HR og Organisation)

Sekretariat

- Skolestatistikker og segregering (evt. med bidrag fra Analyseenheden i HR og Organisation samt PPR)

Forslag til årshjul for præsentation af kvalitetsdata for chefteam, rådmand og udvalg

20. marts 2024

Måned	Chefteam og rådmand	Børn- og Unge-udvalget
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdomsuddannelse (overgang samt tilmelding erhvervsuddannelse)** • Forældretilfredshed skole (hvert 3. år, næste gang 2027) 	<ul style="list-style-type: none"> • APV (hvert andet år i ulige år) <i>skriftlig orientering*</i> • Ungdomsuddannelse (overgang samt tilmelding erhvervsuddannelse) <i>skriftlig orientering**</i> • Forældretilfredshed skole (hvert 3. år, næste gang 2027) <i>skriftlig orientering</i> • Skolestatistikker (suppleres med data om segregeringsgrad samt skolestart i specialtilbud) <i>skriftlig orientering</i>
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Sygefravær • Kvalitetsdrøftelse skole hvert andet år fra 2026 (faglighed, trivsel, fravær mv.)** • Kvalitetsdrøftelse dagtilbud hvert andet år fra 2025 (tilsyn, personalenormering, samspil mv.)** 	<ul style="list-style-type: none"> • Sygefravær <i>skriftlig orientering*</i>
Marts	<ul style="list-style-type: none"> • Nationale overgangstest skole** • Tilsyn dagtilbud <i>skriftlig orientering</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Nationale overgangstest skole <i>fortrolig skriftlig orientering**</i> • Tilsyn dagtilbud <i>skriftlig orientering</i> • Kvalitetsdrøftelse skole hvert andet år fra 2026 (faglighed, trivsel, fravær mv.)** • Kvalitetsdrøftelse dagtilbud hvert andet år fra 2025 (tilsyn, personalenormering, samspil mv.)**
April	<ul style="list-style-type: none"> • Sprogvurdering dagtilbud** 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprogvurdering dagtilbud <i>skriftlig orientering**</i>
Maj		
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • National trivselsmåling skole, • Forældretilfredshed dagtilbud (hvert 3. år, næste gang 2025) 	<ul style="list-style-type: none"> • Forældretilfredshed dagtilbud (hvert 3. år, næste gang 2025) <i>skriftlig orientering</i>
Juli		
August	<ul style="list-style-type: none"> • Skolebegynderscreening og klassesdannelse 	<ul style="list-style-type: none"> • National trivselsmåling skole <i>skriftlig orientering*</i> • Skolebegynderscreening og klassesdannelse <i>skriftlig orientering</i>
September	<ul style="list-style-type: none"> • Tilsyn dagtilbud <i>skriftlig orientering</i> (kun 2024) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilsyn dagtilbud <i>skriftlig orientering</i> (kun 2024)
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Personalenormering dagtilbud • Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus hvert andet år fra 2025 (status på nye data)** 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalenormering dagtilbud <i>skriftlig orientering**</i>
November	<ul style="list-style-type: none"> • Elevfravær skole** • Afgangsprøver skole (karakterer og faglig løfteevne)** 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevfravær skole <i>skriftlig orientering**</i> • Afgangsprøver skole (karakterer og faglig løfteevne) <i>skriftlig orientering**</i> • Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus hvert andet år fra 2025 (status på nye data)**
December	<ul style="list-style-type: none"> • APV (hvert andet år i lige år) • Skolestatistikker (suppleres med data om segregeringsgrad og skolestart i specialtilbud) 	

*: Ændres fra mundtlig orientering og drøftelse til skriftlig orientering.

** : Ny skriftlig orientering

Punkt 4: Byrådsindstilling i forhold til beslutningsforslag vedr. StudentWhistle til brug for skoleelever (HBL)

Tid: 10 min. Deltagere: Elin Poulsen og Maria Lee

18. april 2024
Side 1 af 2

Beslutningsmemo

Emne Byrådsindstilling StudentWhistle til brug for skoleelever
Til Rådmandsmøde den 7. maj 2024

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsordenen med henblik på, at rådmanden drøfter vedlagte byrådsindstilling om Student-Whistle til brug for skoleelever (jf. bilag 1) med henblik på godkendelse og videresendelse til Byrådservice.

Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti har stillet et forslag om afprøvning af en whistleblowerordning på en række skoler (jf. bilag 2). Byrådet behandlede forslaget d. 6. marts 2024, hvor Børn og Unge og Kultur og Borgerservice blev anmodet om at udarbejde en indstilling herom.

Med forslaget ønsker Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti at gøre det muligt for skoleelever anonymt at indberette grænseløs og voldsom adfærd oplevet i skolen til skolen ved hjælp af et digitalt værktøj, SafeSpace.

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Sagsbehandler:

Maria Lee
Anne Sofie Skare Rasmussen
Esben Wendelboe Svendsen

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At byrådsindstillingen drøftes med henblik på godkendelse og videre proces.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I byrådsindstillingen indstiller forvaltningen, at Børn og Unge ikke igangsætter en afprøvning af en whistleblowerordning, før der foreligger erfaringer fra andre kommuner og erfaringer fra de initiativer, der er sat i gang med vedtagelsen af Barnets Lov.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Da forvaltningen ønsker at afvente, og ikke igangsætte en whistleblowerordning, har forslaget ingen økonomiske konsekvenser.

Ønsker Byrådet at gå videre med beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti – og herunder implementere systemet, SafeSpace, på folkeskolerne og klubberne i Aarhus, vil det koste ca. 400.000 kr.

om året. Derudover vil der være et administrativt ressourcetræk, som er svært at estimere. Til sammenligning er der afsat ca. 1.1 mio. kr. årligt til løn-udgifter til whistleblowerordningen for ansatte.

18. april 2024
Side 2 af 2

5. Videre proces og kommunikation

Efter drøftelse til rådmandsmødet forventes byrådsindstillingen at blive 1. behandlet på byrådsmøde i juni.

MSB har desuden modtaget byrådsindstillingen til orientering efter aftale med chefgruppen, da en af deres indsatser beskrives i indstillingen.

Da Byrådsindstillingen skrives sammen med MKB, kører der en parallel godkendelsesproces i begge magistrater.

17. april	Kvalitetssikring i Sekretariatet (Birgit Møller) <ul style="list-style-type: none"> - Formalia - Økonomi
24. april	Chefmøde (Frist for materiale fredag d. 19. april) <ul style="list-style-type: none"> - Sendes til chefmøder i MKB og BA i samme uge - Eventuelle rettelser indarbejdes
7. maj	Rådmandsmøde (Frist for materiale fredag d. 3. maj) <ul style="list-style-type: none"> - Sendes til rådmandsmøde i MKB og bilateralt til borgmesteren i samme uge - Eventuelle rettelser indarbejdes
13. maj	Frist for fremsendelse til Sekretariatet <ul style="list-style-type: none"> - Sekretariatet indhenter alternativt GO godkendelse hos direktør og rådmand afhængigt af omfang af eventuelle rettelser
15. maj	Frist for fremsendelse til byrådsservice kl. 12.00. <ul style="list-style-type: none"> - Sekretariatet sender til Byrådsservice.
28. maj	Forventes på magistratsdagsorden <ul style="list-style-type: none"> - Bemærkninger til magistratsmødet (bestilling kommer d. 23. maj – frist d. 24. maj)
4. juni/6. juni	Forventes 1. behandlet på byrådsmøde <ul style="list-style-type: none"> - Talepinde til byrådsmødet (bestilling kommer d. 30. maj – frist d. 31 maj.)
12. juni	Eventuelt udvalgsbehandling <ul style="list-style-type: none"> - Eventuelt notat med svar på spørgsmål fra byrådsdebatten (godkendt notat ved MS og HBL skal være Sekretariatet i hænde senest fredag d. 7. juni kl. 10.00)
19. juni	Eventuelt 2. behandlet på byrådsmøde <ul style="list-style-type: none"> - Som udgangspunkt ikke behov for yderligere.

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge og Kultur og Borgerservice
Dato 19. april 2024

Svar på forslag fra S og KF om Student-Whistle til brug for skoleelever

1. Resume

Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti har stillet et forslag om afprøvning af en whistleblowerordning på en række skoler samt undersøgelse af potentialet i forhold til en whistleblowerordning for foreningslivet i kommunen. Byrådet behandlede forslaget d. 6. marts 2024, hvor Børn og Unge og Kultur og Borgerservice blev anmodet om at udarbejde en indstilling herom.

Med forslaget ønsker Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti at gøre det muligt for skoleelever anonymt at indberette grænseløs og voldsom adfærd til skolen ved hjælp af et digitalt værktøj, SafeSpace.

Børn og Unge foreslår, at Aarhus Kommune afventer andre kommuners erfaringer med SafeSpace samt erfaringer fra kommunens eget rådgivningstilbud til børn og unge.

Kultur og Borgerservice vil genbesøge arbejdet med de initiativer, der blev igangsat i forlængelse af sexismeundersøgelsen i 2021, blandt andet udformning af samværsregler i foreningslivet og afklare, om der skal sættes fornyet fokus på emnet.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet tager til efterretning hvilke indberetnings- og rådgivningsmuligheder, som eksisterer i dag.

At 2) der ikke igangsættes forsøg med en whistleblowerordning for børn og unge og en potentialevurdering i forhold til en whistleblowerordning for foreninger i kommunen.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

For at støtte og hjælpe børn og unge med at italesætte krænkende forhold foreslår Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti en afprøvning af en whistleblowerordning, SafeSpace, på en række skoler i Aarhus for at styrke skoleelevers sikkerhed og tryghed. Samtidig foreslås det at undersøge potentialet i, at foreninger i kommunen implementerer en whistleblowerordning, whistlesafe, for deres medlemmer.

Det bemærkes, at det nævnte brev fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (den 24. juni 2021 om en *Whistleblowerordning om seksuel chikane på uddannelsesinstitutioner*) er målrettet uddannelsesinstitutioner, ikke landets folkeskolerne.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Forslaget giver flere indberetningsmuligheder for børn og unge. Herigennem kan de få en stemme i forhold til at sige fra over for grænseløs og voldsom adfærd. Børn og unge skal opleve at blive hørt, hvilket er i tråd med den seneste vedtagne børne – og unge politik.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Forslaget om en whistleblowerordning til elever i folkeskolen taler ind i en aktuel dagsorden, hvor der netop har været grænseløse og voldsomme episoder på en række skoler.

Det er Børn og Unges vurdering, at der allerede er mange tilbud, som børn og unge anonymt kan kontakte for hjælp og rådgivning som f.eks. Børnetelefonen, HØRT.dk og Cyberhus. Her sidder specialiseret voksne, som er vant til at tale med børn og unge.

Eksisterende indsatser i Aarhus Kommune

Aarhus Kommune har ligeledes en række forebyggende såvel som indgribende indsatser som f.eks. Respekt for Grænser, SSP-postkassen, beredskab for digitale krænkelser etc., hvor der tilbydes hjælp til børn og unge, deres forældre samt de fagprofessionelle omkring børnene.

Barnets Lov trådte i kraft den 1. januar 2024. Heraf fremgår det af § 28, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at børn og unge har mulighed for at få gratis rådgivning. Formålet med rådgivningen er at forebygge sociale problemer og at hjælpe barnet eller den unge over øjeblikkelige vanskeligheder. I forlængelse heraf har MSB oprettet siden *Du har ret til at få hjælp, hvis du har brug for det.*¹ Her kan børn og unge under 18 år modtage åbent og anonym rådgivning og få hjælp. Det kan både ske ved at ringe til et nummer og/eller ved at sende en SMS. Her får børn og unge hjælp af uddannede børn- og unge rådgivere.

Som et led i *Barnets Lov* vil Social- og Boligstyrelsen gennem en kampagne, *DinSide*, skabe opmærksomhed på udbredelsen af den børnerettede indgang til kommunen. Her kommer børnene med det samme i kontakt med relevante rådgivere. Det primære mål med kampagnen er, at alle børn og unge kender til mulighederne for selv at søge hjælp i situationer, hvor de voksne i deres liv ikke slår til.

Barnets Lov er skrevet til de voksne omkring barnet/den unge. Det er de voksne i skolen, som har ansvaret for at skabe og understøtte et undervisningsmiljø, hvor børn og unge trives og er trygge. Børn og Unge ønsker at rette opmærksomhed på, at hvis en elev bliver udsat for mobning, grooming, sextortion eller lignende, er det de voksnes ansvar at adressere grænseløs og voldsom adfærd – uanset hvor det opleves. Foregår der krænkende forhold i skolen, er det vigtigt, at barnet/den unge kan gå til en voksen dér eller sine forældre frem for at skrive i et system.

Pædagogiske overvejelser

Anonymitet gennem en indberetningsplatform indebærer pædagogiske og etiske dilemmaer og hensyn, som skal

¹ [Din side \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/da/din-side)

afvejes nøje ved implementering af systemet. En indberetningsplatform som SafeSpace kan f.eks. medvirke til at forstærke en kultur, hvor eleverne ikke går til en voksen på skolen. Muligvis i frygt for at blive hængt ud som en "snitch".

Derfor har det pædagogiske personale i skolen en vigtig opgave i at skabe en relation, som inviterer til, at barnet/den unge henvender sig til det pædagogiske personale. En relation, hvor børn og unge ved, at de kan gå til deres lærer eller pædagog. Det kræver både tillid og tryghed. En god relation og tillid til elever kan skabes ved at tale med dem om deres rettigheder og muligheder for at få hjælp både i skolen og gennem eksterne indsatser.

Derudover er der også i foreningslivet opmærksomhed på at skabe trygge rammer og fællesskaber. Undersøgelsen Foreningsliv i Aarhus Kommune² bekræfter, at fællesskab betyder meget for medlemmerne. De faktorer, der bliver peget på for et godt fællesskab, er:

- Foreningen skal være rummelig
- Der skal være et trygt miljø
- Foreningen skal samle medlemmer om fælles interesser.

Erfaringsopsamling

Børn og Unge henviser til, at andre kommuners erfaringer med SafeSpace kan give en afklaring i overvejelserne om en potentiel afprøvning af systemet på en række skoler i Aarhus.

MSB har fornyet hjemmesiden om åben og anonym rådgivning til børn og unge i vanskeligheder. Det skal være med til at sikre barnet eller den unges rettigheder og mulighed for hjælp til omsorg, trivsel, sundhed m.m.

Erfaringer herfra vil også give en indikation på, hvor stor efterspørgslen på et tilbud i stil med SafeSpace er.

Analyseinstituttet Silverbulet gennemførte desuden i 2021 en sexismeundersøgelse inden for kultur- og fritidslivet på

² Foreningsliv i Aarhus Kommune, Idrættens Analyseinstitut og Videnscenter for Folkeoplysning, marts 2021.

vegne af Kultursamvirket, Idrætssamvirket, Århus Ungdommens Fællesråd og Folkeoplysnings­samvirket samt Aarhus Kommune. Undersøgelsen blev fulgt op af en handleplan. Nogle af initiativerne i handleplanen er, at Kultursamvirket, Idrætssamvirket, Århus Ungdommens Fællesråd og Folkeoplysnings­samvirket vil arbejde for, at der bliver udarbejdet regler for samvær inden for deres område, ligesom de vil arbejde for, at alle ved, hvem de kan tale med, og hvor de kan få hjælp, hvis de selv, eller en de kender, har været udsat for sexisme eller sexchikane. Derudover blev hjemmesiden, "Aarhus mod Sexisme" oprettet. Her findes lettilgængelig information om blandt andet udformning af samværsregler og forebyggelse af krænkende adfærd, samt hvor der kan søges hjælp og rådgivning.

Børn og Unge og Kultur og Borgerservice kan inden for hvert sit område bidrage til at udbrede kendskabet til disse tilbud og indsatser.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Forslaget fra Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti med implementering af SafeSpace på folkeskolerne og klubberne i Aarhus vil koste ca. 400.000 kr. om året.

Derudover vil der være et administrativt ressourcetræk, som er svært at estimere. Til sammenligning er der afsat ca. 1.1 mio. kr. årligt til lønudgifter til Whistleblowerordningen for ansatte.

Der er for nuværende ikke økonomi i Børn og Unge til forslaget. Partierne kan fremsendestille budgetforslag i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Det er vanskeligt at estimere, hvilken økonomi der ville være forbundet med at indføre en whistleblowerordning i foreningslivet for foreningernes medlemmer. Det vil for den enkelte forening betyde, at der vil skulle afsættes nogle administrative ressourcer til opgaven og en økonomi til en digital løsning til ordningen.

7. Hvordan følges der op?

Børn og Unge følger op på erfaringerne med SafeSpace og kommunens eget rådgivningstilbud med henblik på opfølgning af det konkrete behov. Behovsafdækning forelægges Børn og Unge-udvalget.

Kultur og Borgerservice vil i dialog med Idrætssamvirket, Århus Ungdommens Fællesråd og Folkeoplysningssamvirket genbesøge de initiativer, der blev igangsat i forlængelse af sexismeuundersøgelsen i 2021.

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg

[Underskrift rådmand]

/

[Underskrift direktør]

Bilag

Bilag 1: Forslag fra S og KF om StudentWhistle til brug for skoleelever

Tidligere beslutninger

Beslutningsforslag fra S og KF vedr. StudentWhistle til brug for skoleelever, Byrådsmødet d. 06.03.2024, punkt 23

Pædagogik, Organisation og Sundhed

Antal tegn: 8754

Tlf.: 41 85 90 56

Sagsbehandler:

Maria Lee

Tlf.: 41 86 46 49

12. februar 2024.

Beslutningsforslag vedr. StudentWhistle til brug for skoleelever.

Motivation

Vi ved, at børn og unge dagligt eksponeres for grænseløst og voldsomt indhold, når de færdes online. Dette gælder i den fysiske verden, men den digitale verden har også medført et nyt domæne, som vi voksne ikke har adgang til. Vi ved, at børn og unge groomes af voksne og risikerer at blive udnyttet og krænket i en grad, der kan sætte dybe spor langt ind i voksenlivet. Ofte står børnene tilbage med en skam forbundet til de oplevelser, og vil derfor ikke fortælle det til hverken deres lærere eller deres forældre. De unge sidder således tilbage med oplevelser som i værste tilfælde kan forårsage selvskade, spiseforstyrrelser, angst og depression. Det estimeres at ca. 25% af de seksuelle eller voldelige overgreb der sker mod børn, går under radaren. Som kommune kan vi i Aarhus være blandt de første til at etablere en studentwhistleordning, som anbefalet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Vi kan derved øge sikkerheden og medvirke til en kultur hvor børn og unge ikke skal stå alene med de voldsomme og skamfulde oplevelser.

Vi ønsker med StudentWhistle at give vores skoleelever et trygt og anonymt sted, hvor de kan fortælle om de forhold de har kendskab til eller er blevet udsat for, før skaden udvikler sig. Og forhåbentlig mindske det rum, hvor eksempelvis krænker frit kan udnytte sårbare børn og unge.

Forslag

Det foreslås derfor, at:

1. Aarhus Kommune tager initiativ til at styrke elevernes digitale og analoge sikkerhed ved at implementere StudentWhistle / SafeSpace som anonym indberetningsplatform for skolerne i Aarhus Kommune. Ordningen kan afprøves på udvalgte skoler, der ønsker at gøre brug af ordningen.
2. Aarhus kommune undersøger potentialet i, at foreninger i kommunen implementerer whistlesafe for deres medlemmer.

Begrundelse

Fra december 2023 skulle alle virksomheder med mere end 50 medarbejdere have en whistleblowerordning tilknyttet. For kommuner har denne lov været gældende siden 2021 og omfatter alene de ansattes mulighed for at indberette anonymt.

Derfor skrev og opfordrede Styrelsen for Undervisning og Kvalitet d. 24. juni 2021 til, at der for skoleelevers vedkommende etableres whistleblowerordninger på uddannelsesinstitutioner.

Og det er netop det, som StudentWhistle er designet til. StudentWhistle, egner sig til skoler ved at sørge for, at platformen understøtter unges mulighed for at rapportere om ulovlige aktiviteter, herunder situationer som ulovlig billeddeling, grooming, krænkelser, overgreb, digital mobning eller adgang til hjemmesider med klart ulovligt indhold. Ordningen forbereder desuden skoler og personale til en hensigtsmæssig håndtering. I dag benyttes Børnetelefonen af mange børn, men via Børnetelefonen får den relevante skole ikke adgang til viden om hvad der foregår, og kan derfor ikke iværksætte relevante tiltag for at afhjælpe problemer eller hjælpe de børn og unge, der står i en svær situation.

StudentWhistle fungerer som en anonym indberetningsplatform til elever på uddannelsesinstitutioner. Og er udviklet af Psykolog- og lægehuset Dabeco, der også er en socialøkonomisk virksomhed. Al overskud fra WhistleSafe går dermed til sociale formål, der sikrer børn og unges digitale tryghed og sikkerhed.

Når en skole gennem StudentWhistle modtager indberetninger fra eleverne, træffes de nødvendige foranstaltninger der skal til for at sikre børns tryghed og rettigheder. Er indberetningen af en karakter, hvor det er svært at vurdere, hvilke handlemuligheder skolen har, kan skolen få den nødvendige hjælp og sparring.

På vegne af forslagsstillerne,

Eva Borchorst Mejnertz (S), forkvinde for Social- og Beskæftigelsesudvalget og medlem af Børn og Unge-udvalget

Jasmine Søgaard (S), medlem af Børn og Unge-udvalget

Mette Skautrup (KF), medlem af Social- og Beskæftigelsesudvalget

Punkt 5: Forberedelse til Byrådsmødet den 8. maj 2024

Punkt 6: Evt.